

ผลของการใช้ตัวแบบและการสอนในการฝึกทักษะการสนองคอบ

ด้วยความเห็นใจนางวาจามณีประยา

นางสาวทัศนางค์ มณีศรี

006805

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

**EFFICACY OF MODELING AND INSTRUCTION IN TRAINING
VERBAL EMPATHY RESPONSE SKILL TO COUNSELORS**

Miss Kakanang Maneesri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

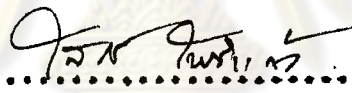
1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของการใช้ตัวแบบและการสอนในการฝึกทักษะการสนองตอบ ด้วยความเห็นใจทางวาจาแก่ผู้ปรึกษา
โดย	นางสาวศักตนาถ์ มณีศรี
ภาควิชา	จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.พรพรรณราย ทรัพย์ประภา

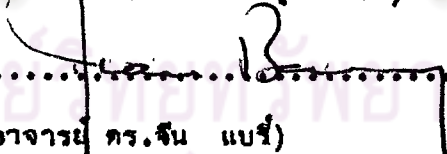
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (อาจารย์ ดร.โสรัช โทธิแก้ว)

 กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ธีระพร จิตรรมไทย)

 กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.ชิน แบ๋)

 กรรมการ
 (อาจารย์ ดร.พรพรรณราย ทรัพย์ประภา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการใช้ตัวแบบและการสอนในการฝึกทักษะ
การสนองตอบด้วยความเห็นใจทางวาจาแก่ผู้ปรึกษา

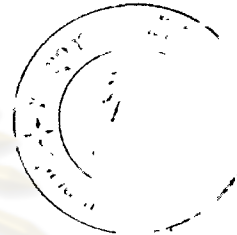
ชื่อนิสิต นางสาวศศินางค์ มณีศรี

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. พรรณราย ทร์พยะประภา

แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา ๒๕๒๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ตัวแบบและการสอนในการฝึกทักษะการ
สนองตอบด้วยความเห็นใจทางวาจาแก่ผู้ปรึกษา กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่กำลัง
ศึกษารวิชาเทคนิคในการให้คำปรึกษา จำนวน ๗๒ คน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา ๒๕๒๓
ลุ่มแบ่งผู้เข้ารับการฝึกออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๒ คน กลุ่มที่ ๑ ได้รับการสอนเรื่องความเห็นใจ
และได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับสูง กลุ่มที่ ๒ ได้รับการสอนเรื่องความ
เห็นใจ และได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับต่ำ กลุ่มที่ ๓ ได้รับการสอนเรื่อง
ความเห็นใจแต่ไม่ได้ฟังตัวแบบ กลุ่มที่ ๔ ไม่ได้รับการสอนแต่ได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วย
ความเห็นใจในระดับสูง กลุ่มที่ ๕ ไม่ได้รับการสอนแต่ได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความ
เห็นใจในระดับต่ำ กลุ่มที่ ๖ ไม่ได้รับการสอนและไม่ได้ฟังตัวแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้
แก่เทปบันทึกเสียงการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ซึ่งใช้เป็นตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจใน
ระดับสูง ระดับต่ำ และไม่มีตัวแบบ จำนวน ๖ ม้วน ม้วนละ ๑ ชั่วโมง เอกสารคำบรรยาย
เรื่องความเห็นใจ และมาตรฐานระดับของความเห็นใจของคาร์คัฟฟ์ (Carkhuff) สมมุติฐาน
ของการวิจัย ๑) กลุ่มตัวอย่างที่ได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับที่แตกต่าง
กันจะมีการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับที่แตกต่างกัน ๒) กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนเรื่อง
ความเห็นใจ จะมีการสนองตอบด้วยความเห็นใจแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับการสอน
๓) จำนวนตัวแบบที่มากขึ้นทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจใน
ระดับสูงแสดงความเห็นใจมากขึ้น ๔) จำนวนตัวแบบที่มากขึ้นทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ฟังตัวแบบของ
การสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับต่ำแสดงความเห็นใจน้อยลง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรด้วยวิธีวัดซ้ำ ๑ ตัวแปร (Multifactor Analysis of Variance - Repeated measures on one factor) การทดสอบผลทดลองหลักอย่างง่าย (Tests of Simple Main Effects) และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตามวิธีการของตุกี (Tukey's HSD Test) ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ ๑, ๒ และ ๓ ส่วนสมมติฐานข้อที่ ๔ ไม่ได้รับการสนับสนุน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Efficacy of Modeling and Instruction in Training
 Verbal Empathy Response Skill to Counselors
Name Miss Kakanang Maneesri
Thesis Advisor Dr. Parnarai Saprayapraba
Department Psychology
Academic Year 1980

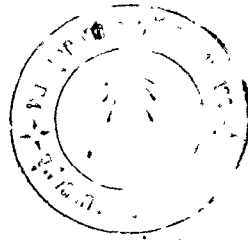
ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the efficacy of modeling and instruction in training verbal empathy response skill to counselors. The hypotheses tested were 1) the subjects hearing different empathy response models should respond at differing levels of empathy, 2) the subjects who received instruction about empathy should respond at a level of empathy different from that of the subjects who received no instruction, 3) as the number of modeling displays increased, subjects who heard a high empathy response model should increase in their ability to empathize, 4) as the number of modeling displays increased, subjects who heard low empathy response models should decrease in their ability to empathize. The sample included 72 college students, registered for the course of "Techniques in Counseling during the second semester, 1980, at the Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Those subjects were divided into 6 groups, 12 in each group. The first group received instruction about empathy and listened to the high empathy response model, the second group received instruction and listened to a low empathy model, the third group received instruction and listened to the counseling sessions

from which counselor statements had been erased, the fourth group was told nothing about empathy and listened to the same high empathy response model, the fifth group was told nothing about empathy and listened to the same low empathy response model, and the sixth group was told nothing about empathy and listened to the same counseling sessions which counselor statements had been erased. Six audio tape recordings, one for each treatment condition, sheets about empathy, and Carkhuff's Empathic Understanding Scale were used as instruments in this research. The hypotheses were tested by the multifactor analysis of variance with repeated measures on one factor, tests of simple main effects, and Tukey's HSD Test. The results supported the first, second, and third hypothesis at the .01 level of significance. The fourth hypothesis was not supported.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของบุคคลหลายท่าน อาจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา อาจารย์ที่ปรึกษา กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจารย์ ดร. จิน แบร์ กรุณาให้คำปรึกษาเรื่องเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อคิดในการทดลอง อาจารย์ ดร. ธีระพร อวรรณโณ ได้กรุณาให้คำแนะนำทางสถิติ และอาจารย์ ดร. โสรัช โหธิแก้ว ได้ช่วยเหลือในการทำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ ๆ และเพื่อน ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำเพชฌัญญาเสียดซึ่งใช้เป็น ตัวแบบ

ในด้านการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วงพักตร์ ภูพันธ์ศรี และ อาจารย์อุบลรัตน์ เพ็งสถิตย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาของการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองอย่างดียิ่ง

ในด้านการจัดพิมพ์ บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นรูปเล่มได้ คือ คุณสุชาดา พัฒนะ คุณพรศิริ หมายเจริญ คุณนิตยา วงษ์สถิตย์ คุณฐิติมา สันติรักษ์ คุณนันทวรรณ เจริญจิตต์ คุณจากรุณี ศิระसानต์ และคุณเสน่ห์ ศรีเมือง

อย่างไรก็ตามวิทยานิพนธ์เล่มนี้คงจะไม่ลุล่วงไปได้ถ้าขาดกำลังใจจาก อาจารย์ ดร. โสรัช โหธิแก้ว ซึ่งเป็นที่ปรึกษาและเป็นที่พึ่งของลูกศิษย์เสมอมา ผศ. พรรณี ประจวบเหมาะ ผู้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนงานชิ้นนี้สำเร็จลงได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือไว้ ณ ที่นี้

ศ.ดร. มณีศรี

พ.ศ. ๒๕

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ส
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
สมมุติฐานของการวิจัย	๒๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒๓
คำจำกัดความเฉพาะ	๒๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๒๔
๒. วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	๒๔
กลุ่มตัวอย่าง	๒๔
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๕
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	๓๑
การประเมินผล	๓๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔
๓. ผลการวิจัย	๓๔
๔. อภิปรายผลการวิจัย	๔๐

๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้เขียน

หน้า

๕๘

๖๓

๖๘

๘๒

๑๑๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกจำแนกตามการสอน-ไม่สอนประเภทของตัวแบบ และช่วงของการฝึก	๓๖
๒ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกจำแนกตามประเภทของตัวแบบและช่วงของการฝึก	๓๘
๓ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกจำแนกตามการสอน-ไม่สอนและช่วงของการฝึก	๔๐
๔ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกจำแนกตามการสอน-ไม่สอนและประเภทของตัวแบบ	๔๒
๕ แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรด้วยวิธีวัดซ้ำ ๑ ตัวแปร	๔๔
๖ แสดงผลการทดสอบผลการทดลองหลังอย่างง่ายของปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงของการฝึกและประเภทของตัวแบบ	๔๘
๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปรด้วยวิธีวัดซ้ำ ๑ ตัวแปร	๗๑
๘ การทดสอบผลการทดลองหลังอย่างง่ายของปฏิสัมพันธ์ระหว่างช่วงของการฝึก และประเภทของตัวแบบ	๗๔
๙ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกที่ได้รับการสอนและผู้เข้ารับการฝึกที่ไม่ได้รับการสอน	๗๖

- ๑๐ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการ
สนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกที่ได้ฟังตัวแบบ
ของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับสูง ผู้เข้ารับการฝึก
ที่ได้ฟังตัวแบบของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับต่ำ
และผู้เข้ารับการฝึกที่ไม่ได้ฟังตัวแบบ ๗๗
- ๑๑ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการ
สนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกที่ได้ฟังตัวแบบ
ของการสนองตอบด้วยความเห็นใจในระดับสูงในแต่ละช่วง
ของการฝึก ๗๘
- ๑๒ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการ
สนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกที่ได้ฟังตัวแบบที่
แตกต่างกันในช่วงของการฝึกช่วงที่ ๒ ๗๙
- ๑๓ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ
การสนองตอบด้วยความเห็นใจของผู้เข้ารับการฝึกที่ได้ฟัง
ตัวแบบที่แตกต่างกันในช่วงของการฝึกช่วงที่ ๒ ๘๐

๒

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
๑ กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจ จำแนกตามการสอน-ไม่สอน ประเภทของตัวแบบ และช่วงของการฝึก	๓๗
๒ กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจ จำแนกตามประเภทของตัวแบบและช่วงของการฝึก	๓๙
๓ กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจ จำแนกตามการสอน-ไม่สอน และช่วงของการฝึก	๔๑
๔ กราฟเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประโยคสนองตอบด้วยความเห็นใจ จำแนกตามการสอน-ไม่สอน และประเภทของตัวแบบ	๔๓

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย